

[Ivar Nørgaard.]

politik og har samtidig begrundelser for, hvorfor regeringen ikke ønsker at genindføre denne obligationsrationering.

Lad os først se, hvad det var, der skete gennem ophævelsen af obligationsrationeringen. Ja, lige i starten skete der ingenting, for da havde man en ret væsentlig arbejdsløshed her i landet, og de næringsdrivende havde ingen optimistiske forventninger, de gav sig til ikke at investere, de følte usikkerhed med hensyn til, hvad der skulle ske. Men da den internationale konjunktur slog over i en opgangskonjunktur og folks forventninger blev mere optimistiske, ja, så kunne det slet ikke lade sig gøre at have denne obligationsrationering ophævet, uden at Nationalbanken skulle skride til fantastisk store opkøb af obligationer. På en måned opkøbte man for næsten 1 milliard kr. og den næste måned for over 1/2 milliard kr., blot fordi regeringen havde en anden hellig ko, nemlig den, at man krampagtigt skulle fastholde obligationskurserne.

Statsministeren havde, da man forhøjede diskontoen første gang, højtideligt erklæret over for befolkningen, at denne diskonto-forhøjelse skulle ikke have nogen virkning på den lange rente; han havde talt med Nationalbanken og var derefter sikker på, at den lange rente ville holde og kurserne på obligationerne ville holde. Det havde man altså statsministerord for, og så var der ikke andet at gøre for den stakkels Nationalbank end at sende flyttevogne hen til Børsen og køre læssevis af obligationer over i kælderen i Nationalbanken; det eneste, der kan trøste Nationalbanken, er, at den er ved at udvide, ellers ville der slet ikke være plads til disse papirdynger.

Det viste sig jo, at det var umuligt at fortsætte en sådan politik. Vi andre advarede. Vi sagde med det samme: det kan ikke lade sig gøre, I må stoppe. Men man sagde: ja men det er bare den kø, der er opstået efter jeres rationering, den skal bare forsvinde nu, så går det hele i orden, og det hele vil lejre sig på fornuftig måde. Men der skete jo det, at disse mange penge, 1 1/2 milliard kr. på 2 måneder, som Nationalbanken købte obligationer for, myldrede over i bankernes kasser, og dér lå de uvirk-somme hen, således at bankerne og pengeinstitutterne i øvrigt måtte sætte annoncer

i avisen for at få folk til at låne noget mere. Pengeinstitutterne var overordentlig villige til at stille disse penge til rådighed for spekulanter. Det var bl. a. disse penge, der blev brugt til at spekulere i den tyske mark. Så vidt jeg er orienteret, er der vandret 800 mill. kr. ud af kasserne over på det internationale valutamarked, hvor man ventede, at kurserne ville kunne blive ændret og dermed givespekulationsgevinster.

Med andre ord, den krampagtige fastholdelse af obligationskurserne samt Nationalbankens enorme udpumpning af likviditet har afstedkommet, at det er muligt for en række spekulanter at dræne valutakassen. Der er næppe heller tvivl om, at en del af disse midler har fundet vej til spekulation i jord og ejendomme. Vi har jo på det sidste haft nogle vældige stigninger i jordpriserne og ejendomspriserne, og disse midler, hvor er de kommet fra? Ja, der var likvide midler, der kunne være med til at finansiere dette.

En anden hellig ko, den, at man ikke må gældsætte landet ved at optage statslån i udlandet, har i det mindste haft den uheldige virkning på regeringens økonomiske politik, at man for sent har optaget de statslån, der var nødvendige for at sikre valutakassen. Økonomiministeren siger i sin orientering af folkettinget, at det var vanskeligt at komme til her i 1969, fordi der var blevet kø. Men hvis man havde haft en indstilling til optagelse af statslån, der var lidt mere uhildet, ville man på et tidligt tidspunkt have kunnet optage et sådant lån og styrke valutakassen. Nu kom man altså i sidste øjeblik med hatten i hånden og skulle også betale højere renter, medmindre man nu får en særlig hjælp fra Tyskland, fordi vi er kommet særlig i nød.

Man var også for længe om at gennemføre diskonto-forhøjelsen, og da man gennemførte den i første omgang, var den ikke kraftig nok. Havde man lidt hurtigere og lidt kraftigere gennemført diskonto-forhøjelsen, havde det ikke været nødvendigt at gennemføre denne meget drastiske handling her til sidst med 2 pcts. forhøjelse.

Men hvad kan der så gøres? Ja, regeringen har jo gjort temmelig meget, men alt sammen har det den virkning, at vi får mere arbejdsløshed, at vi får nedgang i produktionen, nedgang i byggeriet, og det kan ikke